

Jukka Halttunen

CINEACTIVE
5

CineActive 5

Jukka Halttunen

CINEACTIVE 5

Nimikkeen automaattinen analysointi tietojen, erityisesti mallien, trendien ja korrelaatioiden, saamiseksi tekijänoikeuslain 13b § ("tekstin- ja tiedonlouhinta") mukaisesti on kielletty.

© 2026 Jukka Halttunen

Kannen kuva: Jerry Linsen

Kustantaja: BoD · Books on Demand, Mannerheimintie 12 B,
00100 Helsinki, bod@bod.fi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273, 22763
Hampuri, Saksa

ISBN 978-952-89-0317-8

Sisällys

JOHDANTO.....	7
1960-LUKU.....	13
1970-LUKU.....	29
1980-LUKU.....	75
1990-LUKU.....	123
2000-LUKU	197
2010-LUKU.....	229
2020-LUKU	249
HAKEMISTO	287

JOHDANTO

Kuuluin kauan sitten kaveriporukkaan, joka harrasti intohimoisesti elokuvia ja alkoi säännöllisin väliajoin kokoontua katsomaan niitä porukalla pitkinä yli yön kestävinä maratoneina. Vuosien 1991 ja 2012 välisenä aikana ehdimme katsoa yhteensä 724 pitkää draamelokuvaa sekä niiden lisäksi toista sataa dokumentti- ja lyhytelokuvaa.

Tyypillisesti katseluputki avautui myöhään lauantai-iltapäivänä ja sulkeutui vasta sunnuntaiaamuna. Katsottujen elokuvien pituudesta riippuen niitä ehdittiin nähdä kahdeksasta kymmeneen kappaletta, tosin katsojien vireyks ei ollut välttämättä koko tuota aikaa parhaalla mahdollisella tasolla.

Vaikka kaveriporukan kanssa katselu päättyi, minua viehätti yhä ajatus katsella elokuvia pidempinä putkina kerrallaan. Vain kolme kuukautta viimeisen yhteisen elokuvamaratonin jälkeen aloitin omat henkilökohtaiset pikkumaratonin, jotka aluksi käsittivät tyypillisesti vain kolme elokuvaa ja kestivät suunnilleen viidestä viiteen ja puoleen tuntia per ilta.

Myöhemmin laajensin formaattia ja olen nyt jo pitkään katsonut elokuvia noin seitsemän tunnin ja viidentoista minuutin mittaisissa putkissa. Pääsääntöisesti tuossa ajassa ehtii katsoa neljä elokuvaa. Toisinaan vain kolme, jos katsottavat nimikkeet ovat kovin pitkiä. Joskus jopa viisi jos kaikki kestävät vain vajaat puolitoista tuntia. Se on kuitenkin varsin harvinaista.

Omat elokuvaputkeni ovat tätä kirjoitettaessa (joulukuun puolivälissä 2025) jatkuneet säännöllisinä jo yli kolmentoista vuoden ajan. Niiden suorituspaikka oli pitkään edellisen kotini kellarikerros, jonne oli rajattu likimain 24 neliömetrin laajuinen kotiteatteri. Siellä elokuvat heijastuivat 150-tuumaiselle valkokankaalle, joka täytti yhden seinän lähes kokonaan.

Elokuun 2025 lopussa muutimme uuteen kotiin, missä yhteydessä kuvakoko pieneni ja äänentoisto parani. Nykyisen kankaan koko on enää 105 tuumaa. Käytössä on järjestyksessä jo neljäs projektori, joka sekini edellisen tavoin toistaa natiivinä 4K-kuvaa; sekä 7.2.4-kanavainen surround-kaiutinsetti. Tuon rimpsun kakkonen tarkoittaa

kahta erillistä subwooferia ja nelonen neljää kattoon piilotettua kaiutinta. Dolby Atmos pääsee tällä tavoin oikeuksiinsa.

Toistimina toimii edelleen pino 4K UHD ja blu-ray -levysoittimia sekä Apple TV 4K -mediatoistin. Kotiteatterivahvistin tukee kaikkia monikanavaisia ääniformaatteja, kattokaiuttimia hyödyntävä Dolby Atmos tietenkin mukaan lukien.

Elokuvaan keskittyminen yksin tällaisessa ympäristössä ei häviä paljoakaan vastaavalle kokemukselle kaupallisessa elokuvateatterissa. Itse asiassa se jopa päihittää sen monessa suhteessa, koska paikalla ei ole häiritsevää muuta yleisöä potkimassa istuintani, leikkimässä puhelimellaan tai hölsemässä keskenään. Lisäksi käytössäni on pause-näppäin taukoja varten.

Jatkettuani näitä yhden hengen elokuvamaratoneja jonkin aikaa mieleeni tuli, että voisin kirjoittaa niistä myös arvioluonteisia muistiinpanoja. Niitä alkoi vähitellen kertyä kirjoiksi asti. Vuonna 2024 niitä valmistui kaksikin kappaletta: *CineActive 1* julkaistiin heinäkuussa ja *CineActive 2* joulukuussa. Vuoden 2025 *CineActive 3* tuli saataville kesäkuussa ja *CineActive 4* tammikuussa 2026. Kädessäsi on nyt jo sarjan viides kirja, jonka syntytarina on aivan samanlainen kuin neljän ensimmäisenkin.

Myös tämä viides kirja sisältää pääosin yksityisten maratonien aikana katsomiini elokuvien arvioita. Arvostelujen ote on ajoittain kaukana vakavasta; ne on monin paikoin kirjoitettu kieli tukevasti poskessa. Erityisesti tämä koskee elokuvia, joiden arvioihin olen poiminut asioita vanhojen, isommalla porukalla pidettyjen maratonien aikana tekemistäni muistiinpanoista.

Jokaisen arvion ohessa on tieto käsiteltävän elokuvan viimeisimmästä katselupäivämäärästä sekä tieto katsotusta versiosta: levyn formaatti tai streaming-palvelu jota käytin. Lisäksi elokuvista on vakioidusti näkyvillä sen nimi, ohjaaja, pääosien näyttelijät, valmistusmaa ja -vuosi, sekä oma arvioni elokuvasta asteikolla 1 – 10, jonka tarkempi määrittely on seuraavalla sivulla.

Kuten aiemmissakin kirjoissa, elokuvat on myös nyt aseteltu ikä-järjestykseen siten, että aloitetaan vuosikymmenten takaa ja päädytään aivan lopussa kaikkein uusimpiin teoksiin. Järjestyksen oikeellisuus on tarkistettu IMDb:n (Internet Movie Database) mainitseman ensi-iltapäivän perusteella. Vanhin elokuva tällä kertaa joulukuussa 1962 ensiesityksensä saanut *Lawrence of Arabia* ja uusin maaliskuun

2026 alkupuolell ensi-iltaan tullut suosittu tieteiselokuva *Project Hail Mary*.

Elokvien arvosteluasteikko on seuraava:

10	Mestari-teos!
9	Loistava
8	Erittäin hyvä
7	Melko hyvä
6	Tyydyttävä
5	Siedettävä
4	Melko huono
3	Erittäin huono
2	Tyrmistyttävän huono
1	Jätettä

Jokaisen arvion alussa on infolaatikko ja kuva joko elokuvan julisteesta tai videojulkaisun kannesta, pääsääntöisesti jälkimmäisestä. Lisäksi olen käyttänyt arvioiden ohessa seuraavanlaisia symboleita tarpeen mukaan:

Tämä symboli tarkoittaa, että arviotekstissä on käytetty poliittisesti epäkorrekkeja ilmaisuja, joista on mahdollista triggeröityä. Etenkin nuorten lukijoiden kannattaa varoa.

Tämä symboli tarkoittaa, että arviotekstissä avataan elokuvan tapahtumia niin yksityiskohtaisesti, että se saatetaan kokea spoilaamisena. Jos et ole nähnyt elokuvaa, varo.

Kuten aiemminkin, etenemme kirjassa vuosikymmen kerrallaan. Etenkin 1990-lukuun pureudutaan tällä kertaa laajasti ja perusteellisesti.

Näillä johdantosanoilla, tervetuloa *CineActiven* maailmaan, nyt jo viidettä kertaa!

1960-LUKU

LAWRENCE OF ARABIA

Iso-Britannia/USA 1962

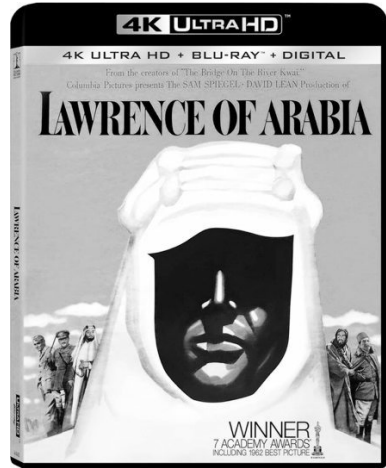
Ohjaus: David Lean

Pääosissa: Peter O'Toole,
Omar Sharif, Anthony Quinn

Katsottu: 4.2.2026

Formaatti: 4K Ultra HD

8

Tultaessa 1960-luvulle britti **David Lean** oli jo maineikas elokuvan-tekijä. Hänen edellinen ohjauksensa *Kvai-joen silta* (1957) oli voittanut seitsemän Oscaria, mm. parhaan elokuvan, ohjauksen, sovitetun käsikirjoituksen ja miespääosan (**Alec Guinness**) palkinnot. Hänen seuraavaan elokuvaansa lienee siis kohdistunut kovia odotuksia, ja mitä ilmeisimmin niihin yllettiin.

Lawrence of Arabia toisti *Kvai-joen sillan* menestyksen voittaen niin ikään seitsemän Oscaria, joiden joukossa olivat jälleen sekä paras elokuva että paras ohjaus. Lean tuntui tässä uransa vaiheessa onnistuvan kaikessa. Jälkikäteen katsoen hän oli tässä kohden tekemässä eräänlaista suurelokuvien trilogiaa, jonka seuraava osa tuli olemaan *Doctor Zhivago* (1965).

Lean teki pitkiä elokuvia laajakankaalle. *Kvai-joen silta* tosin oli vain 2 tuntiin ja 41 minuutin mittainen; *Zhivago* ylsi jo 3 tuntiin ja 17 minuuttiin; ja *Lawrence* näistä pisimpänä 3 tuntiin ja 47 minuuttiin. Elokuva on niin pitkä, että sen esittäminen teattereissa edellytti väliaikaa. Se on toteutettu myös 4K UHD -julkaisuun siten, että elokuva on jaettu kahdelle levyille, jolloin levyn vaihto tehdään juuri väliajan kohdalla.

4K UHD:n kuva on aivan ilmiömäinen, yksi parhaista mitä olen koskaan nähnyt. En varsinaisesti asiaa tiedä, mutta koska elokuvaa on kerran esitetty 70 millimetrin filmiltä jättikankailla, 4K lienee vedetty 70-millisestä negatiivista. Lopputuloksessa tämä näkyy filmi-

rakeen silmiinpistäväänä pienuutena. Pieni määrä raetta toki filmille kuvattuun elokuvaan kuuluukin, joten tämä ei ole edes moite.

Lawrence of Arabia kertoo hyvin erikoisen brittiupseeri T. E. Lawrencen (**Peter O'Toole**) tarinan. Ensimmäinen maailmansota on käynnistynyt ja nuoren luutnantti Lawrencen asemapaikka on Kairo. Häntä komentava upseeri lähettää miehen Arabian niemimaalle mitä ilmeisimmin ensisijaisesti päästäkseen eroon oudosti käyttäytyvästä alaisesta. Lawrencen tehtävä on etsiä käsiinsä arabiprinssi Faisal (Alec Guinness) ja selvittää mitä aikeita tällä on.

Matka Faisalin tukikohtaan saa järkyttävän käänteeseen, kun kaivolla pidettävän tauon aikana erämaasta ratsastaa paikalle mustiin pukeutunut arabi ja ampuu Lawrencen oppaan kuoliaksi rangaistukseksi siitä, että tämä joi vettä väärästä kaivosta. Näin Lawrence tutustuu Aliin (**Omar Sharif**), josta tulee ensijärkytyksen jälkeen ystävä. Tämä tapaus havainnollistaa samalla arabien heikkouden: klaanien väliset tappelut vievät heidän huomionsa, he eivät ole yhtenäisiä ja siksi kuka hyvänsä voi tulla ja ottaa heidän alueitaan haltuunsa. Tätä tekevätkin sekä turkkilaiset että britit.

Lawrence of Arabia on suuren kaaren kertomus siitä, miten omiensa joukossa kummalliselta vaikuttanut mies löytää elämäntehtävänsä: yhdistää arabit ja saada nämä puolustautumaan turkkilaisia vastaan, mahdollisesti ajaen nämä kokonaan pois niemimaalta. Tässä kohden briteillä on yhteinen vihollinen, sillä tuolloinen Osmanien valtakunta (Turkki itsenäistyi vasta 1923) oli Saksan liittolainen.

Lawrence of Arabia maistui tämänkertaisella katselulla ensisijaisesti visuaaliselta elokuvalta. Oscar-palkittu kuvaus saa hiekkaerämaankin näyttämään kauniilta, ja auringonnousua sen takaa kuvaavaa pitkää ottoa pidetään klassikkona jo itsessään. Upeiden kuvien taustalla soi **Maurice Jarren** myöskin Oscar-palkittu musiikki, kokonaisuuden eepisyyttä taitavasti korostaen.

Tarina tuleeikin kaukana takana. *Lawrence* ei ole juonivetoinen elokuva eikä sen päähenkilö näytä edes täysin hallitsevan omaa kohtaloaan vaan ajautuu tilanteesta toiseen. Elokuva tekee saman hänen perässään. Komeaa katsottavaa se kuitenkin on, eikä juoniainesten niukkuus tee siitä missään kohden pitkäveteistä katsottavaa, vaikka kestoajaksi onkin hirvuihin.

Olen merkinnyt *Lawrence of Arabialle* 8 pistettä jo ensikatselusta lähtien eikä lukema muuttunut siitä muuksi nytkään. Sen IMDb-

CineActive 5 on päiväkirjamainen kokoelma elävästi ja huumorilla kirjoitettuja elokuva-arvioita, joiden sisältö ja muoto poikkeaa monessa kohdin perinteisestä elokuvakritiikistä. Elokuvan itsensä ohella huomio kiinnittyy myös katsotun tallenteen tekniseen laatuun. Kirja jatkaa puhtaasti kotiteatterielämyksiin keskittyvien CineActive -elokuvapäiväkirjojen sarjaa. Tässä sen viidennessä teoksessa käsitellään uutuuksien ohella laajasti 1990-luvun elokuvaa.

BoD

9 789528 903178